

เอกสารประกอบการบรรยาย

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

ในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง

และการบริหารจัดการขยะแบบบูรณาการ

วิทยากรโดย

นายทรงวุฒิ พิศพล (ท้อป)

โทร. ๐๘๗-๒๓๔๕๗๒๔



เทศบาลตำบลนาคำ อักแพงแบ่งปัน สร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้ชุมชน

งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายทรงวุฒิ พิศพล เจ้าหน้าที่งานสุขาภิบาล โทร. ๐๘๗๒๓๔๕๗๒๔

มีแค่ ๗ วัน หนีไม่สู่ความสำเร็จ



นามทรงวุฒิ พิศพล



เทศบาลตำบลนาคำ อັกแพงแบ่งปิ่น สร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้ชุมชน

งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายทรงวุฒิ พิศพล เจ้าหน้าที่งานสุขาภิบาล โทร.๐๘๗๒๓๔๕๗๒๔

มันได้ ๘ ชั้น เอ็ดอันใด+ กะสำเร็จ



นามทรงวุฒิ ทิศพล



เทศบาลตำบลนาคำ ฮักแพงแบ่งปัน สร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้ชุมชน

งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายทรงวุฒิ ทิศพล เจ้าพนักงานสุขาภิบาล โทร.๐๘๗๒๓๔๕๗๒๔



ประกาศข้อตกลงชุมชน

เนื่องจากเทศบาลตำบลนาคำ ได้กำหนดให้ทุกส่วนราชการภายในเทศบาลตำบลนาคำ และทุกหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลนาคำ ต้องดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ตามโครงการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” จังหวัดขอนแก่น ในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อทำให้เกิดความยั่งยืนตลอดไป โดยแต่ละชุมชนจะต้องดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการขยะที่ต้นทาง ดังนี้

๑. ทุกคนต้องตระหนักว่า “ผู้สร้างขยะคือผู้รับผิดชอบ” ทุกคนต้อง “เปิดใจ ปรับวิธีคิด เปลี่ยนพฤติกรรม” ในทางสร้างสรรค์ โดยตระหนักว่า “ขยะเกิดที่ใด ต้องเริ่มจัดการที่นั่น” และ “อยู่ดีมีแฮง ฮักแพงแบ่งปัน สร้างสรรค์เขียนสู้ กินอยู่สู้คิด เป็นมิตรสิ่งแวดล้อม”
๒. ทุกคนต้องปฏิบัติตาม หลักการ ๓Rs (Reduce - Reuse - Recycle) หรือ หลัก ๓ ช. (ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่) รู้จักวิธีการและสามารถนำขยะไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม ตั้งแต่ครัวเรือนจนถึงระดับชุมชน
๓. ทุกครัวเรือนมีจัดการคัดแยกขยะอย่างน้อย ๔ ประเภท ได้แก่ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไป นำไปสู่ เขียนแปน แสนสุข
๔. ทุกครัวเรือนต้องปลูก ๒ อย่าง สร้าง ๒ อย่าง (ปลูกนิสัยปลอดขยะ และปลูกนิสัยรักสิ่งแวดล้อม / สร้างมุมคัดแยกขยะในครัวเรือน และสร้างที่ย่อยขยะอินทรีย์) อาทิ มีการจัดทำ -กรีนโคลน “ถังกะต่า ฆ่าขยะ” -ถุงเขียว “ผ้ากะแ่ง แบ่งขยะ” รวมทั้ง “ถังหมัก ฮักโลก” หรือ “ถังขยะเปียก ลดโลกร้อน” กำจัดเศษอาหาร (EM/ กากน้ำตาล) เป็นต้น
๕. ทุกคนร่วมกันปฏิเสธโฟม และถุงพลาสติก ใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าไปตลาด เพื่อลดการนำถุงพลาสติกเข้ามาภายในครัวเรือน และการรณรงค์ไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะ ไม่เผาเศษวัชพืชหรือเศษขยะต่าง ๆ ในพื้นที่ชุมชน เพื่อลดปัญหาหมอกควันและมลพิษ
๖. ทุกคนร่วมสร้างชุมชน “คนฮักสิ่งแวดล้อม พร้อมพัฒนานาคำ นำพาสุขภาพดี” ด้วยการ “คัดแยกขยะต้นทาง จัดการเหมาะสม สู้ชุมชนสิ่งแวดล้อมดี”



เทศบาลตำบลนาคำ ฮักแพงแบ่งปัน สร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้ชุมชน

งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายทรงวุฒิ พิศพล เจ้าพนักงานสุขาภิบาล โทร.๐๘๗๒๓๔๕๕๒๒๔



การคัดแยกขยะแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท

๑. ขยะอินทรีย์ หรือ ขยะย่อยสลายคือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว

สามารถนำมาหมัก เป็นปุ๋ยได้ เช่น เศษผักเปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์



๒. ขยะรีไซเคิล หรือขยะที่ยังใช้ได้คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือ วัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น แก้ว

กระดาษ เศษพลาสติก กระจ่างเครื่องดื่ม เศษโลหะ อลูมิเนียม ยางรถยนต์ กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT



๓. ขยะทั่วไปคือ เป็นขยะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ ประโยชน์ใหม่ เช่น ถุงพลาสติกเปื้อนอาหาร ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ห่อลูกอมโฟมเปื้อนอาหาร ห่อพลาสติก ฟอล์ยเปื้อนอาหาร



๔. ขยะอันตรายคือ ขยะที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่างๆเช่น ขวด ยาฆ่าแมลง ขวดน้ำยาล้างห้องน้ำ ขวดน้ำยาล้างเล็บ กระจ่างสเปรย์ หลอดไฟเก่า แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่สามารถใช้งานได้



เทศบาลตำบลนาค้า อักแพงแบ่งป็น สร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้ชุมชน

งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายทรงวุฒิ พิศพล เจ้าหน้าที่งานสุขาภิบาล โทร.๐๘๗๒๓๔๕๗๒๔

การขับเคลื่อน “โหมบุญคุ้มฮักนาคำ ทำถังขยะเปียก ลดโลกร้อน” ๓ ป. เปิดใจ ปรับวิธีคิด เปลี่ยนพฤติกรรม

๑. จัดเตรียมภาชนะหรือเศษวัสดุเหลือใช้ เช่น ถังพลาสติก ถังน้ำ ถังสี หรือภาชนะอื่น ๆ ที่มีฝาปิด
(ขนาดของถังขึ้นอยู่กับปริมาณของขยะเปียกในครัวเรือน)



๒. นำถังมาตัดกัน



๓. ขุดหลุมขนาดความลึก ๒ ใน ๓ ส่วนของความสูงภาชนะ แล้วนำภาชนะที่เตรียมไว้ ไปใส่ในหลุมที่ขุด

๔. นำขยะเปียก เช่น เศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ ที่เหลือมาเทใส่ในถัง พร้อมปิดฝา และให้มีการใช้ไม้พายหรืออุปกรณ์กวนเศษอาหารในถัง เพื่อเพิ่มอากาศ



๕. จุลินทรีย์ในดิน ไล่เดือนในดินจะทำการย่อยเศษอาหารในถังให้กลายเป็นปุ๋ย (ระยะเวลาขึ้นอยู่กับปริมาณขยะเปียก)

๖. เมื่อปริมาณเศษอาหารในถังถึงระดับเดียวกับกับพื้นดินที่ขุดไว้ ให้เอาดินกลบ แล้วย้ายถังไปทำตามขั้นตอนเดิมที่จุดอื่น ๆ ต่อไป



เทศบาลตำบลนาคำ ฮักแพงแบ่งปัน สร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้ชุมชน

งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายทรงวุฒิ พิศพล เจ้าพนักงานสุขาภิบาล โทร.๐๘๗๒๓๔๕๗๒๔

ขั้นตอนการปฏิบัติงานตามโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลตำบลนาคำ

ขั้นตอนการดำเนินงานมี ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑. จัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน

- แจ้งให้ชุมชนทราบถึงปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม
- รับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาที่พบในชุมชน
- ชี้แจงให้กับชุมชนทราบถึงจุดประสงค์ในการจัดทำโครงการธนาคารขยะเพื่อแก้ปัญหาด้านการบริหารจัดการขยะในชุมชนอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๒. จัดตั้งคณะทำงานตามโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

- ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่าง ๆ ตามโครงการธนาคารขยะรีไซเคิลตำบลนาคำ
- จัดประชุมชี้แจงคณะทำงาน เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานธนาคารขยะรีไซเคิล
- มอบหมายภารกิจให้แก่เจ้าหน้าที่ในคณะทำงานนำไปปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล
- ประชุมร่างและจัดทำระเบียบธนาคารขยะรีไซเคิลตำบลนาคำ

๓. การดำเนินงานธนาคารขยะรีไซเคิล

- ดำเนินงานธนาคารขยะตามระเบียบธนาคารขยะรีไซเคิลตำบลนาคำ ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการ โดยมีการ
 - การประชาสัมพันธ์ เพื่อชี้แจงกิจกรรมรวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะประเภทของมูลฝอยขยะ และผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล
 - ประชุมเตรียมความพร้อม/กำหนดแผนการปฏิบัติงานก่อนออกรับซื้อขยะรีไซเคิล
 - กิจกรรมออกรับซื้อขยะรีไซเคิลตามหมู่บ้าน
 - ประชุมสรุปผลการดำเนินงานโครงการในแต่ละรอบของการรับซื้อขยะ

๔. ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมตามโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล

- ประเมินจากจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการจำแนกตามคุณสมบัติของสมาชิก
- ปริมาณขยะรีไซเคิลที่รับซื้อจากสมาชิก
- จำนวนเงินทุนที่รับซื้อและเงินที่เกิดจากการขายให้ร้านรับซื้อของเก่าหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ
- การรายงานผลการดำเนินงานทางบัญชี การมอบเงินฌาปนกิจสงเคราะห์ให้กับสมาชิกที่เสียชีวิตทั้งหมด แก่คณะกรรมการชุมชนและสมาชิกในชุมชนเป็นระยะ
- สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมตามแผนการดำเนินงานโครงการ รวมถึงปัญหาอุปสรรค และแนวทางการดำเนินงานในครั้งต่อไป
- การประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบผลการดำเนินงานเป็นระยะ ซึ่งจะเป็นการชักชวนสมาชิกที่เหลือให้เข้ามา มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น



เทศบาลตำบลนาคำ อักแพงแบ่งปัน สร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้ชุมชน

งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายทรงวุฒิ พิศพล เจ้าพนักงานสุขาภิบาล โทร.๐๘๗๒๓๔๕๗๒๔

ผญา “ขยะบุญ เกื้อกูลสิ่งแวดล้อม พร้อมพัฒนาคุณภาพชีวิต”

ท่านนายกเพ็ญสิพาเฮาส์สร้าง/ กองทุนสวัสดิการให้เฮาท่านได้เสริมส่ง/ ให้ช้อยเฮ็ดช้อยอยู่/
ชูไว้อย่าฮ่อนลิ้ม/ อันขยะในแผ่นพื้น/ เต็มแผ่นโลกา/ กะย่อนคนนำพา สร้างขยะต่อท่าน/

มีนำกันอยู่สุขบ้าน แกฮั่วไฮ่นาสวน/ มีทั้งมวลพลาสติก ขวด โลหะ กระจกแก้ว/ ท่ากลาง
แนวกะชายได้/ ท่ากลางแนวกะเป็นพิษ/ ให้เฮาหวนควรรคิด/ คั้นเฮาฮักชีวิต แล้วกะฮักสิ่งแวดล้อม
ถนอมไว้ให้ลูกหลาน/

ยามธนาคารขยะรีไซเคิลมาฮอดบ้าน/ ให้พาลูกจูงแขนหลานนำขยะมาขายแทน/ บ่แม่น
แผ่ดอกพี่น้อง แต่ชวนท่านนั้นเฮ็ดบุญ/ อันว่าบุญ บุญนี้ คือเปลี่ยนขยะเป็นบุญ / ให้ปัจจยเป็นทุน
หมุนเวียนกันไว้/ คือเฮาทำเพียรสร้างศีลทานทีละหน้อย/ บุญหากหวานจ้อยๆคอยถ้าท่านอยู่สุ
ยาม/ มั่นบ่แหงดอกทุกท่าน การเกิดแก่เจ็บตาย/ มั่นบ่วายห่างคิง ปานแขวนคอเฮาไว้/
เฮ็ดกองทุนฌาปนกิจนี้ไว้ แนวได้กะหลายอย่าง/ ได้เทิงความสะอาดสะอาด มอญแล้วกะฮักฮัก/
บัดเฮามีมอดเมี้ยน ม้วยมอดมรณา/ เฮาสีได้นำพา ตุ่มฮักโฮมบุญด้วย/ รวยไมตรี มีน้ำใจ เฮ็ดฮอย
ไว้ให้ลูกหลานได้หลังหล้า/ เฮ็ดนำทางพ่อแม่สร้างแปลงทางไว้จั้งเจริญ/ พี่น้องเอย

นายทรงวุฒิ พิศพล ผู้ประพันธ์



เทศบาลตำบลนาคำ ฮักแพงแบ่งปัน สร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้ชุมชน

งานสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายทรงวุฒิ พิศพล เจ้าพนักงานสุขาภิบาล โทร.๐๘๗๒๓๔๕๗๒๔